
רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ
חֵמֶת הָעַכְבָּרִים וְשִׂכְחַת הַתַּלְמוּד
סִפּוּר עַל תּוֹרָה, חֲבֵרִים וְאַהֲבַת ה׳.
Gemini Notebook

רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ הָיָה
תַּלְמִיד חָכָם עָצוּם.
חֲכָמֵינוּ אָמְרוּ עָלָיו:
אִם כָּל חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל
בְּכַף מֹאזְנַיִם אַחַת,
וְרַבִּי אֶלְעָזָר בַּכַּף הַשְּׁנִיָּה –
הוּא שׁוֹקֵל יוֹתֵר מִכֻּלָּם!

חֲמִשָּׁה תַּלְמִידִים גְּדוֹלִים הָיוּ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי.
כָּל זְמַן שֶׁהָרַב הָיָה חַי, הֵם יָשְׁבוּ יַחַד לִפְנֵי ה'.
לָמְדוּ תּוֹרָה בְּשִׂמְחָה וְהָיוּ חֲבֵרִים טוֹבִים.

כַּאֲשֶׁר רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי
עָיֵי עָלָה לַשָּׁמַיִם,
הַתַּלְמִידִים הָיוּ צְרִיכִים
לְהַחְלִיט:
לְאָן הוֹלְכִים עַכְשָׁו?
אֵיפֹה נַמְשִׁיךְ לִלְמֹד אֶת
תּוֹרַת ה'?

אַרְבָּעָה מִן הַתַּלְמִידִים קָבְעוּ:
הוֹלְכִים לָעִיר יַבְנֶה!
יַבְנֶה הָיְתָה מָקוֹם שֶׁל תּוֹרָה, מָקוֹם שֶׁבּוֹ
כָּל הַחֲכָמִים הִתְאַסְּפוּ לִלְמֹד יַחַד.

אַךְ רַבִּי אֶלְעָזָר הֶחְלִיט לָלֶכֶת מָקוֹם אַחֵר.
הוּא וְאִשְׁתּוֹ נָסְעוּ לָעִיר 'אֶמָאוּס'.
זֶה הָיָה מָקוֹם יְפֵהֶפֶה, עִם מַיִם טְהוֹרִים וְנוֹף מַקְסִים,
אֲבָל... הַחֲבֵרִים שֶׁלּוֹ לֹא הָיוּ שָׁם.

רַבִּי אֶלְעָזָר יָשַׁב בְּאֶמָאוּס וְחָכָה.
הוּא אָמַר לְעַצְמוֹ: הַחֲבֵרִים שֶׁלִּי בְּוַדַּאי יָבוֹאוּ אֵלַי.
אֲנִי אֶחַכֶּה לָהֶם פֹּה, וְנִלְמַד יַחַד תּוֹרָה.
הוּא חִכָּה וְחִכָּה... אַךְ אַף אֶחָד לֹא בָּא.

כְּשֶׁרָאָה שֶׁהֵם לֹא בָּאִים, רָצָה רַבִּי
רַבִּי אֶלְעָזָר לָלֶכֶת אֲלֵיהֶם לִיבְנֶה.
אַךְ אִשְׁתּוֹ הִצִּיעָה לוֹ עֵצָה אַחֶרֶת: מִי צָרִיךְ אֶת מִי?
הֵם צְרִיכִים אוֹתְךָ כִּי אַתָּה הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר!

הִיא אָמְרָה לוֹ מָשָׁל חָכָם:
חֵמֶת (שַׂק אֹכֶל) וְעַכְבָּרִים – מִי הוֹלֵךְ אֶל מִי?
הָעַכְבָּרִים הוֹלְכִים אֶל תּוֹךְ שַׂק הָאֹכֶל,
וְלֹא הַשָּׂק הוֹלֵךְ אֶל הָעַכְבָּרִים!

הַכַּוָּנָה הָיְתָה: רַבִּי אֶלְעָזָר, אַתָּה מָלֵא
הֵם אֵלֶּה שֶׁצְּרִיכִים לָבוֹא אֵלֶיךָ עַד לְאֶמָאוּס.
רַבִּי אֶלְעָזָר הִקְשִׁיב לָעֵצָה הַזּוֹ, וְהֶחְלִיט
וְהֶחְלִיט לְהִשָּׁאֵר בְּאֶמָאוּס לְבַדּוֹ.

עָבַר זְמַן רַב. רַבִּי אֶלְעָזָר חַי רָחוֹק מִבֵּית הַמִּדְרָשׁ,
רָחוֹק מֵהַחֲבֵרִים שֶׁמְּחַדְּדִים אֶת הַשֵּׂכֶל.
וְאָז קָרָה דָּבָר נוֹרָא...
הַתַּלְמִיד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר – פָּשׁוּט שָׁכַח אֶת תַּלְמוּדוֹ!

אַחֲרֵי זְמַן רַב, הִגִּיעוּ סוֹף סוֹף חֲבֵרָיו חַכְמֵי
יִשְׂרָאֵל לְבַקֵּר אוֹתוֹ. הֵם שָׂמְחוּ מְאוֹד
לִרְאוֹתוֹ וְיָשְׁבוּ יַחַד כְּדֵי לִלְמֹד מְעַט
תּוֹרָה אֱהוּבָה, מַמָּשׁ כְּמוֹ פַּעַם.

הַחֲבֵרִים שָׁאֲלוּ אוֹתוֹ שְׁאֵלָה פְּשׁוּטָה בַּהֲלָכָה:
"פַּת חִטִּים אוֹ פַּת שְׂעוֹרִים – מַה עָדִיף לְאֵכֶל כְּשֶׁאוֹכְלִים מְתַבְּלִים?
אֲבָל רַבִּי אֶלְעָזָר, הַתַּלְמִיד הַגָּאוֹן... לֹא יָדַע מַה לַּעֲנוֹת!
הוּא שָׁכַח הַכֹּל כִּי הָיָה לִבַּד.

מַה קּוֹרֶה לְגַחֶלֶת שֶׁמּוֹצִיאִים אוֹתָהּ מֵהַמְּדוּרָה?
אֲפִלּוּ אִם הִיא חַמָּה מְאוֹד – כְּשֶׁהִיא לְבַד, הִיא מִתְקָרֶרֶת וְנִכְבֵּית.
כָּךְ גַּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה!
הַתּוֹרָה זְקוּקָה לַחֲבֵרִים וּלְבֵית מִדְרָשׁ כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ לִבְעֹר.

Gemini Notebook

אַל נְחַכֶּה שֶׁאֲחֵרִים יָבוֹאוּ אֵלֵינוּ.
הַתּוֹרָה שֶׁל ה' נִלְמֶדֶת הֲכִי טוֹב בְּיַחַד!
נֵלֵךְ בְּעַצְמֵנוּ לַחֲבֵרִים, לַכִּתָּה וְלְבֵית הַכְּנֶסֶת,
נִלְמַד, נִתְפַּלֵּל וּמִתּוֹךְ הַגָּדוֹל יָאִיר אוֹתָנוּ תָּמִיד.